N°. 663. **DE GRONDWET.** 1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

ZONDAG 15, MAANDAG 16 JULIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schoeneveld en Zoon, Beursssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1., het zegelregt daaronder begrepen.

Voor de verkiezing van twaalf leden voor den Gemeenteraad op Dingsdag e.k. bevelen wij aan, de heeren:

Mr. P. E. van Bosse,
J. L. de Bruijn Kops,
F. M. Baron van der Duijn,
Jhr. Mr. G. L. H. Hooft,
J. C. van der Kemp,
A. E. Maas,
Dr. W. H. Meijer,
B. M. Perk,
Mr. A. de Pinto,
Mr. D. Polak Daniels,
Dr. Brouwer Starck en
Mr. P. A. van Steenbergen.

De verkiezingen voor den Haagschen Gemeenteraad.

IV.

Wij hebben beloofd — en tot slot onzer beschouwingen — heden terug te komen op eenige nadere bijzonderheden, betrekkelijk de verkiezingen voor den Gemeenteraad. Aan die belofte voldoen wij thans.

Zes nieuwe kandidaten zijn door ons voorgesteld, omdat het ons toeschijnt, dat alleen door het brengen van een goed aantal nieuwe personen in den Raad, de meerderheid aldaar eene rigting zal kunnen erlangen, meer overeenkomstig met de wenschen der burgerij, met de behoeften der Gemeente en met den geest der Gemeente-wet, betrekkelijk het belangrijk onderwerp van het gemeentelijk belastingstelsel.

Voorzeker is het gemakkelijk en getuigt het van eene, in verkiezingszaken laakbare toegeefelijkheid, om *alle* aftredende leden te herkiezen, waar de algemeene opinie, zonder tegenspraak, vele gebreken in den Gemeenteraad heeft kunnen erkennen. De kiesvereeniging *Nederland* heeft dit verderfelijke voorbeeld gegeven, steunende welligt op de bestaande meening, dat men hen, die eenmaal zitting hebben, niet voor het hoofd moet stooten. Wij zijn evenwel van een tegenovergesteld gevoelen; het geldt eene *politieke keuze*, die van elk denkbeeld van beleediging ver verwijderd behoort te zijn. Men kan zijn besten vriend voor deze of gene openbare betrekking minder geschikt achten en hem, met wien men zelfs niet bekend is, waardig keuren die betrekking te vervullen. Bovendien bestaat, naar onze meening — en wie zou het tegendeel beweren? — de gemeente *niet* voor den Raad, maar wordt de Raad gekozen *voor de gemeente*; en mag bij geen gemoedelijk kiezer, die het gewigt beseft van de stem, welke hij uitbrengt, iets anders tot leiddraad voor zijne keuze strekken dan de vragen: »ben ik tevreden over »den tegenwoordigen gang van zaken?» en, zoo *neen*: »wie zijn de mannen, die de publieke zaak naar mijn »oordeel *beter* behartigen zullen?» En waar het nu blijkt, gelijk *hier* het geval is, dat men niet tevreden is over den gang van zaken, zal het voorzeker noodig zijn, dat eenige nieuwe personen gekozen worden. Men verlangt verandering en verbetering in menigerlei opzigt, en geen van beiden zal kunnen verkregen worden, wanneer men *dezelfde* personen, met wier handelingen men minder heeft kunnen instemmen, gaat herkiezen. Dan is er veel geklaagd en veel gesproken; maar de zaak blijft zoo als ze was vóór de verkiezingen. Men verlieze toch *het doel* niet uit het oog, waarmede de Gemeentewet de periodieke aftreding heeft voorgeschreven. Dat doel is, om aan de kiezers het middel aan de hand te geven, aftredenden op nieuw te benoemen, wanneer deze aan hunne verwachtingen hebben voldaan, of anderen in hunne plaats te stellen, van wier handelingen men *beter* verwacht. Indien, zelfs bij afkeuring van de gevolgde gedragslijn, altijd *dezelfde* personen werden herkozen, dan miskent men het doel der verkiezingen, dan toont men niet te kennen de waarde van het regt dat men bezit; dan bevestigt men op nieuw het stelsel, dat uitgediend en ons zoo groote nadeelen heeft berokkend; want dan helpt men op nieuw, hoe ongevoelig ook, *de familie-regering* in het zadel. Dan heeft men het regt niet te klagen, wanneer de zaken verkeerd gaan; want dan heeft men 't regt te antwoorden: »Gij hebt het zelven gewild; immers hebt »*gij* het geneesmiddel, dat in *uwe* hand was, *wegge*»*worpen.*»

Meer dan gewoon belang hecht zich aan de tegenwoordige verkiezing voor den Gemeenteraad. Wij hebben er reeds eenmaal op gewezen, en wij kunnen het niet genoeg herhalen. Het belastingstelsel is aan de orde van den dag. Door het wegvallen van den rijksaccijns op het gemaal moeten al dadelijk de $167\frac{1}{2}$ opcenten op de tarwe, en de $122\frac{1}{2}$ op de rogge worden *opgeheven*, aangezien men geene opcenten kan heffen van eene belasting, die niet meer bestaat. Onmiddellijk zal derhalve de vraag moeten rijzen, of de residentie zal gaan heffen eene *eigen belasting op het brood*, zoodat alsdan al de voordeelen zullen verloren gaan, die anders door de afschaffing van den rijks-accijns zouden zijn verkregen; dan wel òf, in overeenstemming met de bepalingen der Gemeente-wet, op andere, meer doeltreffende, regtvaardiger wijs in het tekort zal worden voorzien. Zij dus, die verlangen dat de maatregel, door de Regering en 's Lands Vertegenwoordiging genomen, effect sortere, die verlangen dat de armen en de arbeidende klasse in de Residentie *goed en goedkoop brood* kunnen eten, die met ons van meening zijn, dat de accijns op het gemaal voor de gemeente onhoudbaar is nu die van het Rijk zal wegvallen: zij allen behooren naauwkeurig te overwegen, *welke* stem zij uitbrengen en *wie* zij kiezen. Door te herkiezen, alleen uit complaisance, uit vrees van te krenken of uit laakbare toegeeflijkheid, hen, die bij herhaling getoond hebben *voorstanders* te zijn van het bestaande belastingstelsel, werpt men zelven een hinderpaal op tegen het doel, dat men zoo gaarne zou wenschen te bereiken. Het is derhalve noodig, dat in den raad zitting nemen, mannen, die hervorming en verbetering verlangen. Naar onze beste overtuiging en zonder eenige consideratie van persoonlijken aard, hebben wij daartoe een zestal geachte medeburgeren in de aandacht der kiezers aanbevolen: hun eigen oordeel, hunne zelfstandigheid mogen beoordeelen in hoever de verkiezing dier nieuwe personen inderdaad tot heil van de gemeente zou strekken.

Wat de aftredende leden betreft, wier herkiezing wij allezins hebben aanbevolen, wij gelooven niet, dat die herkiezing eenigermate twijfelachtig is voor de heeren VAN DER DUIJN, HOOFT, VAN DER KEMP, MEIJER en POLAK DANIELS. Met genoegen hebben wij ontwaard, dat bijna algemeen de aandacht der kiezers op deze aftredenden is gevallen; en wanneer zij inderdaad op nieuw met het vertrouwen der ingezetenen mogten vereerd worden, dan hopen wij, dat zij meer en meer de noodzakelijkheid zullen inzien, om in den geest der openbare meening te handelen en aangespoord zullen worden, om met nog meer ijver dan tot dusver in het heilzame spoor voort te schrijden, dat, tot welzijn der gemeente, de Gemeentewet voor de raadsleden heeft afgebakend.

Met diep leedwezen hebben wij, eindelijk, vernomen, dat er tegen de verkiezing van den heer Mr. A. DE PINTO wordt gewerkt. Het is niet zonder treurige verwondering, dat wij dit verschijnsel hebben waargenomen; en wij hopen alsnog voor de eer van het gezond verstand onzer ingezetenen, dat deze *machinatie* blijken zal, slechts te zijn gesproten uit het brein van enkelen; maar dat de groote meerderheid, door hare stem op den heer DE PINTO uit te brengen, zal protesteren tegen eene poging, die, indien zij gelukte, *niet* zou strekken als bewijs van de onafhankelijkheid der kiezers, maar veeleer van hunne *ligtgeloovigheid* en van de gemakkelijkheid, waarmeê men hen tot *werktuig van anderen* kan gebruiken.

Wat heeft men tegen den heer DE PINTO aan te voeren *meer*, dan tegen de overige leden die men nogtans wenscht op nieuw te kiezen? Wij zullen het zeggen. Men is schreeuwend onregtvaardig en heeft, te gelijker tijd, gespeculeerd op de ligtgeloovigheid van velen. Aan hem wordt, langs alle mogelijke kanalen — die evenwel zoo bedekt niet zijn of wij zouden ze kunnen opsporen — geweten *alles*, wat tegen den zin der kiezers in den Gemeenteraad is verrigt. Wie ziet niet in *deze* beschuldiging een ongegronde aanklagt en eene inconsequentie tevens? Beschikt de heer DE PINTO over de stemmen *van den geheelen raad*, en wanneer allen, die stemden en spraken als hij, ter herkiezing worden aanbevolen, waarom zou *hij alléén* niet moeten worden herkozen? Ook onzen bijval heeft de heer DE PINTO niet kunnen erlangen op *alles* wat hij gezegd of gesproken heeft; maar zoo dikwerf zijn advies verschilde van hetgeen men meer aangenaam zou hebben gedacht, namen wij dat verschil op als een bewijs van 's mans innige overtuiging en van zijne onafhankelijkheid. De heer Mr. A. DE PINTO is een man, — wij mogen het zonder vrees voor tegenspraak verklaren — die een der sieraden is van de geheele Nederlandsche Balie; hij voegt er bij een helder verstand, eene groote mate van onafhankelijkheid en eene bijna voorbeeldelooze werkzaamheid, zoodat hij in den korten tijd zijner zitting in meer dan veertig commissiën een moeijelijken arbeid met onverflaauwden ijver heeft verrigt. Het is door dien rusteloozen arbeid, in velerlei betrekking ten nutte zijner stad- en landgenooten besteed, dat zijne ligchamelijke krachten nieuwe versterking behoefden; en zoudt gij, kiezers! *nu*, terwijl hij voor een korten poos nieuwe krachten voor nieuwe inspanning ten uwe behoeve buitenslands is gaan bijeenzamelen, tijdens zijne afwezigheid hem, voor al zijne zorgen en moeiten, met ondank beloonen? Wij kunnen het niet gelooven voor de eer onzer medeburgeren; wij gelooven het te minder, wanneer wij overwegen, wie sommigen — men zegt zeer enkelen (1) — tegenover den heer DE PINTO hebben gesteld. Het is de heer LÉON, wiens candidatuur telkens wordt voorop gesteld, zoo dikwerf er eene vacature is, onverschillig welke; die zelfs wel lid der Tweede Kamer heeft willen worden en toen te Haarlem, ondanks de »talrijke vrienden» die hem, naar 's mans eigen woorden, voor de candidatuur hadden aangezocht, een *twintigtal* stemmen op zich heeft vereenigd; die verleden jaar de tegenstander was van den heer POLAK DANIELS en wiens vrienden, naar het schijnt, door geenerlei nederlaag willen overtuigd worden, dat de meerderheid der kiezers hem niet verlangen. Op welken titel toch kan de heer LÉON aanspraak maken, tegenover den uitstekenden DE PINTO? Wanneer 's mans houding en handelingen in de *Provinciale Staten* moeten strekken tot maatstaf van 't geen men in hem als lid van den Gemeenteraad kon verwachten, dan ziet het er bedroefd uit. Om uit vele voorbeelden slechts een enkel aan te halen, verwijzen wij de kiezers, naar de zitting der Provinciale Staten van 5 Julij jl. (2), waarin de heer LÉON voorstelde een adres *aan den Koning* te rigten, dat door den Commissaris des Konings (hij kon het niet anders noemen) als »minder welvoegelijk» werd gequalificeerd, in welke qualificatie de voorsteller berustte en het voorstel introk!!

Neen, wij zeggen het den *Nieuwsbode* na: »zij, die »eenigen prijs stellen op *ronde*, *eerlijke* en *ijverige* be»hartiging der publieke zaak, zoover die in den ge»meenteraad behandeld wordt, vinden voorzeker in den »heer DE PINTO een man, die steeds getoond heeft, »de gemeente-belangen met ijver en talent voor te »staan, en wiens onafhankelijke positie allen waar-

(1) De kiesvereeniging »*Eendragt*» (?) moet slechts uit een 30 à 40 tal leden bestaan.

(2) Bijblad tot het »*Dagblad van 's Gravenhage*» bls. 3.

»borg geeft, dat hij dien loffelijken weg zal blijven »bewandelen. En *waarom* nu zouden de kiezers den »heer Léon *boven hem* den voorrang geven?« Inderdaad, wie dat *waarom* grondig beantwoorden kan, moet, naar onze meening, nog geboren worden.

En hiermede zijn onze beschouwingen over de verkiezingen van den Gemeenteraad afgeloopen; wij hopen, dat zij zullen gestrekt hebben tot voorlichting van de kiezers en hun hebben aangespoord, om ijverig van hun stemregt — het kostbaarst regt, dat hun als staatsburgers is geschonken — gebruik te maken.

't Is menigmaal opgemerkt, dat ook in de parlementaire debatten ieder zijn eigen stokpaardje heeft.

Zoo zijn er, die uit raisonnement altijd zwijgen.

Zoo zijn er, die haasten.

Zoo zijn er, die alles betreuren.

Zoo zijn er, die alles afkeuren.

Zoo zijn er, die nooit iets lezen.

Zoo zijn er, die zich zelven door allerlei citaten onkenbaar maken, of er dadelijk aan te onderkennen zijn.

Wie denkt niet aan den heer WINTGENS?

Maar het is goed, dat van tijd tot tijd, nu en dan, die citaten worden geverifieerd.

Dat deed de heer VAN DER LINDEN in de zitting van 12 Junij.

»Een geacht spreker uit Delft (de heer Wintgens) heeft, ik kan niet gelooven met het oog op de Regering, herinnerd aan een toeleg, om door de gemeente wakker te maken op het punt van de belastingen de regenten te veranderen. *Ik geloof dat die geachte spreker beter had gedaan met ons die historische herinnering te besparen.* Ik althans zal er niet over uitweiden, maar nu er voor een deel van gewaagd is, mag ik niet nalaten de vergadering uit te noodigen in het deel van Wagenaar, door den geachten spreker geciteerd, de geheele *beweging* dier dagen nog eens na te lezen; en te zien hoe in April 1747 op het bekend worden van een staatstuk eener vreemde mogendheid, het land vervuld werd door laster tegen de toenmalige regenten, als of zij het land hadden verkocht, als of zij met vreemd geld waren omgekocht ten nadeele van den Staat en in het belang dier buitenlandsche mogendheid, alsof zij landverraders waren. En hoe Wagenaar zegt, dat er sommige achter zaten, die bij de verandering van regering, hunne rekening zochten, en er hunne belangen bij konden bevorderen; hoe door die sommigen bij de groote menigte de praatjes en verdachtmakingen werden gewekt en gevoed, en hoe, terwijl zij de koorden in handen hadden, hier de lagere klasse, met een catechiseermeester of ander geestelijke aan het hoofd, drong tot verandering van regering; hoe dáár predikanten, in gezelschap van een politiek persoon, achter besloten deuren, de nieuwe regenten aanwezen en voorstelden; en nu al verder het boek doorbladerende, zal men op de plaats, door den spreker uit Delft aangewezen, vinden hoe in Mei 1748 die April-beweging werd voortgezet en men door afschaffing van de gehate pachterijen trachtte het heft nog steviger in handen te krijgen.«

De heer VAN DER LINDEN had er nog bij kunnen voegen, wat de heer GROEN VAN PRINSTERER aanteekent:

»Zoo liep het jaar 1748 ten einde, hoogst gedenk»waardig, doch waarin het nadeelige bleek van alle »*Staats*- zooals van alle ander *lapwerk*.«

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* berispt het *Algemeen Handelsblad*, omdat het »als hoofdoorzaak, waarom »bij de laatstgehoudene debatten over het voorstel van »wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal, de »zaak zelve te veel op den achtergrond werd geplaatst, »had opgegeven, dat *deze Kamer* nog een aantal be»standdeelen bevat der in April 1853 onder godsdienst»leuzen opgezette staatkundige beweging, terwijl de »bedoelde leden alleen om partijschap en door partij»schap als 't ware leven«.

Het blad vraagt: »waarom nu weder *de godsdienst»leuzen* bij dit punt ter sprake gebragt? Hier, bij een »vraagstuk van verandering van belastingstelsel, kon »dat wel achter blijven.«

En evenwel gaat het voort met te herinneren, »dat »de *Protestantsche* rigting is *nationaal* en *de eenige*, »waardoor Nederland beantwoordt aan zijne geschie»denis en ontwikkeling, de *ziel* van ons onafhankelijk »volksbestaan«.

Men bemerkt al spoedig, dat het voorzeker *de Nieuwsbode* niet betaamt het *Handelsblad* te berispen over iets, waaraan de zedemeester zich zelf schuldig maakt; maar het wordt evenzeer openbaar, dat men zoo min mogelijk aan April 1853 wil herinnerd worden en nogtans gedrongen wordt, om er heen te wijzen, wanneer er van verschil van politieke rigting sprake is. Zoo laat het zich verklaren van een ministerieel blad, dat ook den weg van »*apaisement*« bewandelt, wanneer het na dergelijken uitval nog tracht de Roomsch-Catholijken te winnen en schrijft: »Het Roomsch-Catho»licisme moet, dunkt ons, uit zijnen aard en ten einde »consequent te zijn, zonder eenigen twijfel tot de con»servatieve partij behooren.«

Wij zouden zeggen, dat men op dienzelfden grond kan beweren: »de Protestantsch-kerkelijke liberalen, »die de vrijzinnigheid in zaken van godsdienst huldigen, »moesten uit hunnen aard en ten einde consequent te »zijn, zonder eenigen twijfel tot de constitutionnele »partij behooren.«

En toch, de geschiedenis van en sedert April 1853 heeft het tegendeel geleerd. Met regt magt zich de politieke liberaal onderscheiden achten van een kerkelijk-liberaal; omdat hij zich stiptelijk hield aan de Grondwet, ook toen de gewenschte herziening nog niet tot stand was gekomen, en zich zorgvuldig wachtte van die onbeteugelde vrijzinnigheid, welke de orde verstoord en de perken der wet niet eerbiedigt, of, zoo ze geëerbiedigd worden, nogtans de voorschriften naar een aangenomen stelsel verwringt.

Op staatkundig gebied kan uit dien hoofde de meest gewenschte zamenwerking heerschen, al is er in godsdienstige overtuiging een in het oog loopend verschil.

De Roomsch-Katholijken zoowel als de Orthodox-Gereformeerden, hebben menigmaal de hand gereikt aan de constitutionnele partij, en zich daarmede vereenzelvigd, omdat zij in de beginselen van billijkheid, gelijkheid en regtvaardigheid, bij die partij de ondersteuning had, welke zij te vergeefs van de reactionnaire en conservatieve partijen verwachtten.

Het April-Ministerie had nooit op eenige ondersteuning kunnen rekenen van de Roomsch-Katholijken, zoo het niet, in het spoor der constitutionnele rigting getreden, ontrouw ware geworden aan het programma, dat het uitvaardigde.

En zoo de anti-revolutionnaire partij niet al te zeer gewikkeld ware geweest in de April-beweging: zij zou reeds eerder zich aan de constitutionnele partij hebben aangesloten, gelijk bijv. bij de laatste verkiezing in het kiesdistrict Sneek het geval was.

Wij worden tot die gevolgtrekkingen geleid, als wij naauwkeurig acht geven op hetgeen de politieke partijen bedoelen en niet minder in het oog houden, dat men hier en daar door antecedenten te zeer gebonden is, om regtstreeks naar een en hetzelfde doel de schreden te rigten.

Wij herhalen wat reeds meer dan eenmaal door ons is opgemerkt: het tegenwoordig Ministerie wordt door zijne vrienden kwade dienst bewezen, of het vindt in de verloochening van zijn oorsprong niet altijd bij hen getrouwe navolging.

De taak der ministeriële bladen wordt daardoor lastig en moeijelijk.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De Keizer heeft in zijne redevoering ter gelegenheid der opening van de wetgevende vergadering en den Senaat niets gezegd omtrent de medewerking van Sardinie.

Dit stilzwijgen, hetwelk gemakkelijk te verklaren is, is te Turin niet onopgemerkt gebleven, en lokte wel geene beschouwingen, maar toch leedbetuiging uit. Het is voorzeker met het oog op die zoo regtmatige gevoeligheid, dat de *Moniteur* eergister eene nota mededeelde, waarin het verlies, dat het Piemontsche leger geleden heeft door het overlijden van den generaal Alexander La Marmora, te baat genomen werd, om te betuigen, dat Frankrijk zich gelukkig acht met de aankomst van nieuwe wapenbroeders, onder bijvoeging der zinsnede: Verbonden in den oorlog zullen de regeringen van Frankrijk, Engeland en Piemont zulks ook zijn bij de onderhandelingen, wanneer zij door hunne wapenen den vrede zullen hebben verkregen. Gevaren, eer, voordeel, alles zal gedeeld worden.

De Fransche *Moniteur* deelt ook mede eene correspondentie, gewisseld tusschen de admiraals Dundas en Penaud, bevelhebbers der geallieerde vloot in de Baltische zee en Prins Dolgorouky, minister van oorlog van Rusland, ten gevolge waarvan de zending van parlementairen in die streken voortaan slechts op drie punten zal kunnen plaats hebben: Kroonstadt, Sweaborg en Revel.

Te Triest zijn berigten uit Konstantinopel van 2 Julij ontvangen (dus dezelfde dagteekening, waarop de laatste berigten uit Marseille zijn ontvangen). Deze berigten melden dat uit de op 19 Junij te Kars bekend geworden berigten blijkt, dat de Russen een inval in die stad gedaan hebben en met hunne artillerie alle gemeenschap tusschen de belegerde stad en Erzeroum afgesneden hebben.

Van den anderen kant is het Turksche leger van Battoun terug getrokken om eene betere positie te kiezen.

De laatste berigten uit Alexandrie ontvangen zijn van den 6 Julij. De onder-Koning zou gereed zijn om een groot aantal nieuwe troepen aan te voeren tegen de stammen, die schatting en contingent weigeren.

In de zitting van het Engelsche Lagerhuis van eergister heeft lord Palmerston de stukken overgelegd, welke nog behoorden tot de met Oostenrijk gewisselde correspondentie.

Bij de overlegging dier stukken, welke hij in eene vorige zitting had aangekondigd, verzocht het hoofd van het kabinet den heer Edouard Lytton Bulwer, zijne motie van afkeuring te verdagen tot dat de kamer tijd heeft om haar te onderzoeken.

Lord John Russell vatte daarna het woord op tot het doen eener rectificatie.

Men heeft, zeide hij, zijne redevoering van den vorigen Vrijdag niet goed begrepen door daaruit de gevolgtrekking af te leiden, dat, daar hij in de maand Mei van oordeel was dat het door Oostenrijk geformuleerd voorstel tot grondslag der onderhandelingen kon strekken, zijne wijze thans nog dezelfde zou zijn en hij zou denken, dat de oorlog op dit oogenblik niet met kracht moet worden voortgezet.

Deze verklaring maakte zeer veel indruk op de leden der vergadering.

De heer d'Israëli vatte weder het woord op. Met kracht en nadruk keurde hij de oneenigheid af, welke in den boezem der raadslieden van de Kroon plaats heeft.

Sir John Wash bepaalde zich bij het doen uitkomen der tegenspraak tusschen de woorden van lord John Russell zoo even gehoord, en de redevoering door dien staatsman in eene vorige zitting uitgesproken.

Lord John Russell antwoordde, dat hij niets had terug te trekken van al hetgeen hij gezegd had.

Lord Palmerston heeft voorgesteld, om in de zitting van Maandag e.k. te beraadslagen over de motie van sir Lytton Bulwer. Sir Edouard Lytton Bulwer gaf hiertoe zijne toestemming.

Dat incident hiermede geëindigd zijnde, zoo ging de vergadering tot de orde van den dag over.

De Duitsche bladen gewagen zeer veel van voorstellen welke door Oostenrijk bij den Duitschen rijksdag zouden gedaan worden, en volgens de meesten ten doel zouden hebben de erkenning der ondeelbaarheid van de vier waarborgspunten en de handhaving der *Kriegsbereitschaft*. Doch — wij hebben het reeds gezegd en het wordt meer en meer bevestigd — Pruissen neemt de door het Kabinet van Weenen geproclameerde ondeelbaarheid niet aan, en de overige Duitsche Staten, wel verre van zich genegen te betoonen om voort te gaan met het doen van groote uitgaven voor den oorlog, waartoe zij zich in den laatsten tijd verpligt zagen, dringen er te Frankfort zeer op aan, dat hunne begrootingen wederom binnen de normale grenzen terug gebragt worden.

Uit Spanje zijn meer geruststellende berigten ontvangen. Het herstel der orde te Barcelona is thans verzekerd.

ENGELSCHE POST.

Volgens *de Sun* was er een gerucht in omloop, dat het ministerie, zijn ontslag zou verzoeken.

— Sir J. Paul en de heeren Straham en Batis zijn op nieuw voor de magistraat van Bowstreet verschenen.

Uit de procedure blijkt, dat de waarden, die tot waarborg strekten der door het gefailleerde huis aangegane leening, niet toehehoorden aan den tegenwoordigen klager, den heer Griffith. Men weet nog niet aan wie zij eigenlijk toehehooren. Deze zaak is tot over acht dagen uitgesteld.

DUITSCHE POST.

De tijd van staatkundigen stilstand wordt door de bladen ten nutte gemaakt tot het verspreiden van een groot aantal gewaagde geruchten, die door de ministeriële correspondenten naauwelijks tegengesproken worden.

Omtrent de *Kriegsbereitschaft* wordt teregt opgemerkt, dat, zoo Pruissen tot handhaving daarvan genegen zou zijn, men bij de andere Duitsche Staten eene menigte hinderpalen, te dien opzigte, zal ondervinden.

Dit is althans het algemeen gevoelen.

De ministeriële bladen hebben eene polemiek gevoerd tegen de bezetting of eventuële in-bezit-neming door Engeland van het eiland Gothland in de Baltische zee.

— De heer Werther, gezant van Pruissen, te St. Petersburg, heeft een verlof van verscheidene weken bekomen. Hij wordt te Berlijn verwacht, zoo hij aldaar niet reeds aangekomen is. Dit zou een nieuw bewijs zijn, dat er geene belangrijke onderhandelingen plaats hebben tusschen Pruissen en Rusland.

Men weet, dat de heer Budberg gedurende een gedeelte van den zomer de baden zal gebruiken.

— Men meldt uit Ludwigsburg, dd. 5 Julij, dat 100 man van ieder regement voor onbepaalden tijd weggezonden zijn. Daar het aantal manschappen geregeld wordt naar het aantal paarden, zoo zal er op nieuw verlof tot verloven verleend worden, naar mate het aantal paarden, waarvan de verkoop aangevangen is, zal verminderen.

— Men leest in de Duitsche bladen de volgende brief uit Stockholm:

De staatkundige toestand blijft hier voortdurend die eener onpartijdige en welwillende onzijdigheid, maar met aandacht gadeslaan der gebeurtenissen, welke rondom ons plaats hebben. Over het algemeen leggen alle klassen der bevolking veel sympathie voor de Westersche mogendheden aan den dag, doch men erkent de wijsheid der staatkunde door den Koning gedurende den tegenwoordigen worstelstrijd aangenomen en gevolgd.

De troepen, die ten getale van 12,000 man het bij de stad gevestigde kamp vormden, hebben ons voor het grootste gedeelte verlaten en zijn naar hunne haardsteden teruggekeerd.

Zij hebben zich niet alleen bezig gehouden met de gewone manoeuvres; maar ook met verschillende andere werken, welke in tijd van oorlog zoo dikwerf te pas komen.

Tijdelijke fortificatien van vrij groote uitgebreidheid werden opgerigt en wel in de tijdsruimte van tien of twaalf uren.

De goede houding der troepen zoo wel als de uitmuntende geest, welke onder hen heerschte hebben de aandacht van het groot aantal vreemdelingen, dat zich hier bevindt, tot zich getrokken.

Hun gezondheidstoestand laat niets te wenschen over, want in weerwil eener zamentrekking van achttien dagen en de grootste hitte hebben zich slechts ruim 30 soldaten in de hospitalen bevonden.

FRANSCHE POST.

De Fransche *Moniteur* deelde gister ochtend de volgende nota mede:

• Het Piemonteesch leger heeft een verlies geleden, dat te Turin levendig gevoeld wordt, in den persoon van den graaf de la Marmora, opperbevelhebber van het legercorps, dat een werkzaam en schitterend aandeel nam aan den veldtogt in de Krim. De generaal Alexander de la Marmora was een kundig en uitstekend officier, die ook zeer betreurd zal worden in ons leger, dat zoo zeer op prijs weet te stellen de militaire verdiensten van hen, die hunne pogingen bij de onze voegen ter verdediging der groote zaak, welke ons naar de Krim heeft gevoerd. — Op dat verheven terrein, op het oorlogstooneel, waar het egoisme niet geduld wordt, waar ieder voor allen strijdt met dezelfde zelfverloochening en denzelfden roem, heeft het Fransche leger met waar genoegen nieuwe wapenbroeders zien komen, wier bekende dapperheid en geestkracht de schitterendste deelneming aan den veldtogt beloofden. Het Sardinisch leger heeft zijn deel genomen aan de gevaren: het zal ook deelen in de eer en den roem der overwinning. — Toen men in Frankrijk de grootmoedige opwelling toejuichte der natie, die zich het eerst aansloot aan de zaak der Europesche orde en de staatkundige eer, wist men dat de soldaten, die zich bij de onze voegden, doordrongen waren van de edele geestdrift, welke groote natiën eigen is.

Verbonden in den oorlog, zullen de regeringen van Frankrijk, Engeland en Piemont zulks ook zijn bij de onderhandelingen, wanneer de vrede zal verkregen zijn. Gevaren, eer en voordeel, alles zal gedeeld worden, en indien men zich der [illegible] de droevige verliezen, welke de oorlog in de legers veroorzaakt heeft, dan zal zulks zijn om nog beter vast te knoopen de betrekkingen van wederkeerige vriendschap en dankbaarheid, welke de regeringen onderling zullen verbinden.»

— De Keizer heeft Woensdag jl. de opera bezocht.

— Aan de inzenders ter tentoonstelling is bij een schrijven van den heer Arles Dufour, algemeenen secretaris der tentoonstelling, bekend gemaakt, dat 9 zalen geopend zijn tot het verkrijgen van inlichtingen, vier in het hoofdgebouw en drie in de aangrenzende gallerijen aan den waterkant en twee in het paleis van schoone kunsten, waar zich 25 registers bevinden.

— Ziethier eenige bijzonderheden omtrent de gewigtige quaestie der leening: bijzonderheden, die strekken om de verschillende lezingen aangaande deze zaak met elkander in verband te brengen. Het is zeker, dat de voorwaarden van dien maatregel spoedig in den *Moniteur* zullen verschijnen; men voegt er zelfs met evenveel zekerheid bij, dat het decreet reeds den 11 dezer aan den *Moniteur* is ingezonden.

De bureaux voor de inschrijving zullen echter, waarschijnlijk, niet vóór Maandag e.k. geopend worden. De oorzaak dezer vertraging moet, naar men ons verzekert, gezocht worden in het verlangen om eerst eene beslissing te [illegible] hebben ten aanzien der belastingen, bedingen tot [illegible] der interessen van de sommen, welke in de schatkist zullen worden gestort.

— Een groote hoeveelheid levensvoorraad wordt bij voortduring naar de Middellandsche zee gezonden.

— De laatste [illegible] uit Barcelona melden, dat het gedeelte der militie, waarop het minst rekening kon gemaakt worden, ontwapend is.

— Met betrekking tot Spanje wordt in de financiële wereld veel gesproken over een plan des heeren Ruete, bankier aldaar, tot exploitatie van industriële zaken in Spanje en Portugal. Het zou gelden de vestiging eener internationale bank, die over een kapitaal van 40,000,000 francs beschikken kan, en de bevoegdheid bezit om 40,000,000 renlegevende obligatien in omloop te brengen.

— Men meldt, dat Mlle Cruvelli binnen kort het tooneel zal verlaten.

— De laatste wet op de recrutering ondervindt in hare toepassing de grootste moeijelijkheden.

— De Wetgevende Vergadering heeft eergister eene openbare zitting gehouden.

— De orde der werkzaamheden der zitting van gister was als volgt:

1o. wetsontwerp, strekkende tot verhooging met 4 à 5 pCt. van het minimum der interest door den Staat gewaarborgd aan de maatschappij van den onderzeeschen telegraaf der Middellandsche zee.

2o. Het wetsontwerp strekkende tot heffing van verschillende belastingen.

Z. M. de Koning van Portugal, Z. K. H. de hertog van Oporto en HH. KK. HH. de hertog en de hertogin van Brabant zullen zich binnen kort naar Sardinie begeven.

Sommigen zagen in dit bezoek van den Koning van Portugal eene vijandelijke beteekenis, doch er zijn feiten, welke al die geruchten stellig logenstraffen.

— De berigten omtrent het Sardinisch expeditie-corps luiden zeer gunstig. De cholera heeft opgehouden hare verwoestingen in de gelederen van dat leger aan te rigten. Het overlijden van den dapperen en jeugdigen officier, den markies San Marzano, heeft in Sardinie een pijnlijken indruk gemaakt. Hij was officier van het legioen van eer en had met gelukkig gevolg verscheidene veldtogten in Afrika bijgewoond. Hij was de eerste adjudant van wijlen Z. K. H. den hertog van Genua, welke prins hem zijn paarden als eene nagedachtenis schonk.

De heer San-Marzano had den leeftijd van 40 jaren nog niet bereikt.

— Men sprak ook van het overlijden van den dapperen kolonel Bezetta van de *bersaglieri*; maar gelukkig berust dit gerucht op geene goede gronden.

— De Sardinische Regering legt de wet op de kloosters stipt ten uitvoer, en ontmoet in het volbrengen dier taak slechts die moeijelijkheden, waarop men voorbereid was.

Het schijnt overigens, dat deze wet, nu zij eenmaal een fait accompli is, bij de Pauselijke Regering niet dat misnoegen opwekt, waarmede sommige dagbladen de Piemontesche Regering bedreigd hadden.

Madrid, 8 Julij. Het incident, dat gister in de Cortes uitgelokt werd door het adres der provinciale deputatie van Palencia heeft een hoogst ongunstigen indruk op de arbeidende bevolking der hoofdstad gemaakt. Talrijke groepen begeven zich naar het stadhuis, waar zich de ayuntamiento bevindt.

Meestal zijn zij arbeiders, die aan het kanaal Isabella II en andere openbare werken arbeiden.

De klagten van die ongelukkigen zijn, helaas, niet ongegrond.

De arbeiders aan het kanaal Isabella II zien zich verpligt vijf mijlen af te leggen om vijf realen (ongeveer twaalf stuivers) te verdienen voor tien uren moeijelijken arbeid. De personen, welke aan de riool van de Atocha arbeiden, verdienen slechts vier realen.

De aannemers dezer werken betoonen dikwerf weinig menschlievendheid.

Eenige hunner zijn ongeveer een jaar in de gevangenis te Saledero, ter zake van hunne nalatigheid in het opvolgen der door hen aangegane verbindtenissen.

Het is dus niet moeijelijk zich een denkbeeld te vormen der ontevredenheid van de arbeidende klassen

Velen houden het er voor, dat de verjaardag der omwenteling van **1854** niet voorbijgaan zal zonder nieuwe oproeren.

De Commissie tot regeling der gerezen moeijelijkheden tusschen de fabriekanten en de arbeiders van Barcelona, heeft reeds met hare taak een aanvang gemaakt.

(Latere tijdingen, per telegraaf ontvangen, zijn meer geruststellend.

Uit Perpignan wordt namelijk gemeld:

Het herstel der orde te Barcelona is thans verzekerd.

Verschillende fabriekanten hebben het werk hervat. De schuldigen zijn in hechtenis genomen en zullen gestraft worden.

De zending van den adjudant van Espartero was volmaakt gelukt.)

Er is sprake van de vervanging des heeren Bruil door de heer Manuel Matheu als minister van financiën.

De heer Bruil, van wien men een oogenblik zeer gunstige verwachtingen koesterde, heeft gewaagde operatiën gedaan, die slechts het cijfer van het deficit opdrijven.

BELGISCHE POST.

Men verneemt, dat de Koning nog tot het einde der volgende week in Engeland zal blijven.

— Heden wordt door de Koninklijke Societeit Flora te Brussel eene zomertentoonstelling geopend.

— De Antwerpsche vereeniging van kunstenaars bereidt een groot feest voor ter gelegenheid van den verjaardag der troonsbestijging van den Koning.

— De heer Wolf, die het Vlaamsche dagblad *Broederhand* oprigtte, met het doel om de beweging der Vlaamsche letterkunde dienstbaar te maken aan de vorderingen in letterkunde en wetenschappen in Duitschland, is dezer dagen te Darmstadt overleden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Het Ontwerp van Wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording van de Koloniale geldmiddelen, bij Koninklijke boodschap van 3 Maart jl. aan de Kamer ingezonden, *heeft bij het onderzoek in de afdeelingen geen bijval mogen vinden.* Talrijke en gewigtige bedenkingen rezen bij dat onderzoek op, inzonderheid tegen de beginselen waarop het rustte, *waarmede de groote meerderheid der leden zich niet kon vereenigen.* In sommige afdeelingen heeft men dan ook uit dien hoofde de bijzondere bepalingen van het ontwerp slechts ter loops gemeend te moeten behandelen.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend, de gerezen bedenkingen zooveel doenlijk in algemeene punten te moeten verzamelen, achtende, dat zij langs dien weg de gronden van het oordeel, dat over dit ontwerp werd geveld, op de doeltreffendste wijze zal kunnen uiteenzetten.

A. In de eerste plaats kwam de vraag in aanmerking welk het beginsel is van de Grondwet omtrent het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen.

Zeer vele leden waren van gevoelen dat de Grondwet de tusschenkomst van de wetgeving daarbij niet alleen medebragt, maar die zelfs vorderde.

Voor dat gevoelen werden onderscheidene gronden bijgebragt.

Wat men ook te denken hebbe van de beteekenis van het woord *opperbestuur*, in art. 59 der Grondwet voorkomende, waaronder de Wetgevende Magt toch niet kan worden begrepen, het is zeker dat het laatste lid van art. 60 handelt over de taak van den Wetgever. Is het nu denkbaar dat de Grondwet dáár alleen wil bevelen, dat de wet het beheer en de verantwoording uitsluitend aan de uitvoerende magt zal hebben op te dragen? Het voorschrift kon dan veilig achterwege gebleven zijn. Heeft de wetgevende magt niets met het eigenlijk beheer en de verantwoording te doen, niets te doen dan eenige algemeene regelen te stellen *hoe* beheerd zal worden, — niet te bepalen *hoe veel* ontvangen en uitgegeven zal worden, — niets te beslissen over de *verantwoording*; — is dat alles aan de Regering overgelaten, voorzeker, men kon dan het ook wel aan deze overgelaten hebben te bepalen *hoe* beheerd zal worden, *hoe* de rekeningen zullen worden ingerigt, *hoe* de verantwoording zal geschieden. Moest hetgeen waar het eigenlijk op aan komt, aan de wetgeving onttrokken worden, het mindere en ondergeschikte behoefde men dan niet aan haar opgedragen te hebben. De grootste geldverspillingen, het meest zorgelooze beheer zou de Vertegenwoordiging lijdelijk moeten aanzien, wanneer de door de wet gestelde vormen maar in acht genomen waren.

Integendeel, art. 69 bepaalt dat de wet de wijze van beheer zal hebben te regelen. Men kan in dit voorschrift geenen anderen zin vinden dan dezen: dat de wet *regelen* zal *hoe* beheerd zal worden, dat is, de inkomsten en het maximum der uitgaven zal bepalen; — dat zij dan ook beslissen zal over de *verantwoording*, wegens het gevoerde beheer af te leggen.

Het is waar, de artt. 119—122, 171—176 der Grondwet zijn niet uitdrukkelijk op de koloniale geldmiddelen van toepassing verklaard. Deze artikelen behelzen intusschen de *grondbeginselen* der Grondwet omtrent het beheer en de verantwoording van 's Rijks geldmiddelen. Meer dan ooit zijn tegenwoordig de koloniale geldmiddelen een onderdeel van de algemeene geldmiddelen van den Staat. De bevoegdheid om daarover te beschikken, en om de verantwoording wegens het gevoerd beheer af te nemen, behoort in iederen constitutionelen Staat eigenaardig en natuurlijk tot den werkkring van de wetgevende magt. Zal de ministeriele verantwoordelijkheid beteekenis hebben, zij behoort in de eerste plaats te drukken op het beheer en de verantwoording van het publiek vermogen. Dit is zoo zeer het geval dat, waar men zich op eene uitzondering op dien natuurlijken regel beroept, die uitzondering door eene uitdrukkelijke bepaling van het geschreven regt dient bewezen te worden. Onderstellingen en analogische redeneringen kunnen zoodanige uitzonderingen nimmer wettigen, en nog veel minder redenen van conventie. En andere redenen brengt de Regering niet bij. Zij wijst op de verscheidenheid van toestand die tusschen het moederland en de kolonien bestaat. Maar die verscheidenheid van toestand is geenszins zoodanig dat zij eene omverwerping van het natuurlijk en noodzakelijk beginsel zou bevorderen. Zij kan nimmer medebrengen dat de wetgeving handelingen, die tot haren werkkring behooren, bij delegatie aan het uitvoerend gezag overdrage: de groote beginselen die bij het beheer van het vermogen van den Staat in acht genomen moeten worden, zijn overal dezelfde. Zij kunnen overal worden toegepast, behoudens schakeringen in die toepassing die door plaatselijke omstandigheden worden gevorderd. Maar nooit kan zij daartoe leiden dat de verantwoordelijkheid van den Minister van Kolonien wegens zijn finantiel beheer in het wezen der zaak weggecijferd worde. En dit toch geschiedt in het ontwerp der Regering, dat geene regelen hoegenaamd stelt, volgens welke die Minister ter verantwoording geroepen kan worden.

De Grondwet heeft *waarborgen* willen geven tegen den terugkeer van het vroeger misbruik waartoe de onbeperkte magt der Regering in beschikking over de koloniale gelden had geleid; de Grondwet kan dus niet willen dat het beheer en de verantwoording eenvoudig zouden worden gescheiden op de leest van het vroeger stelsel, dat die misbruiken mogelijk maakte, met terugname van al wat sedert 1840 nog aan de wetgeving was toegekend. Is het niet eene aan ongerijmdheid grenzende stelling, te beweren dat het met de Grondwet zou strooken aan éénen Minister de vrije en onbegrensde beschikking te laten over een jaarlijksch bedrag van tachtig millioen aan inkomsten, zonder dat hij zich over die beschikking bij de Vertegenwoordiging zal behoeven te verantwoorden, terwijl de Staatsbegrooting van *zeventig* millioen jaarlijks tot in de kleinste bijzonderheden wordt onderzocht, en terwijl de verantwoording over het beheer daarover behoort te geschieden aan de wetgeving, die het slot der rekening vast moet stellen? Is het rationeel, dat de wetgeving het slot der staatsrekening zal vaststellen, terwijl de staatsinkomsten voor een zoo aanzienlijk deel uit de koloniale bate moeten voortvloeijen, eene bate wier bedrag geheel buiten de wet om zal vastgesteld worden?

Men beriep zich, tot staving van deze meeningen, inzonderheid op de geschiedenis der grondwetsherziening.

Uit deze geschiedenis blijkt geheel iets anders dan de Regering er uit wilde afleiden. De Regering meent dat de grondwetgever *verre verwijderd* is gebleven van de gedachte om de koloniale geldmiddelen, wat hun beheer en hunne verantwoording betreft, op ééne lijn te plaatsen met de staatsinkomsten en uitgaven van het Rijk in andere werelddeelen. Het tegendeel is waar. De Regering is in 1848 niet alleen niet *verre verwijdend* geweest van dat denkbeeld, maar zij omhelsde het blijkbaar genoegzaam geheel. De Kamer heeft toch het denkbeeld *in beginsel* geenszins *verworpen*, maar alleen bezwaren gemaakt over de wijze waarop het in toepassing werd gebragt; de Kamer heeft telkens daarbij herinnerd aan de geschillen, die de bepalingen der Grondwet in 1840 vastgesteld, had doen ontstaan. En ten slotte was men tot eene transactie gekomen, die ieders beweren ongepraejudicieerd liet. Maar de bedoeling der Regering, die dan toch ook tot de grondwetgevers behoorde, was klaar en duidelijk: zij toonde den geest waarin men het voorschrift der Grondwet in het laatste lid van art. 60 voorkomende, behoorende op te vatten, ten duidelijkste aan. De Regering had zelfs in 1848 door het aannemen der transactie met der daad nog meer toegegeven dan zij oorspronkelijk had voorgesteld. In haar oorspronkelijk voorstel was alleen van *bekrachtiging van het slot der koloniale rekening* door de wet gesproken; het aangenomen voorschrift had eene veel wijdere strekking.

De geschiedenis der grondwetsherziening bevestigde dus ten volle de meening, dat de tusschenkomst van den wetgever en bij het vaststellen der begrooting, en voor het afleggen der verantwoording, overeenstemt met de algemeene beginselen der Grondwet; ja dat zij door de Grondwet gevorderd werd.

De overige leden deelden niet in die meening. Zonder in het breede de gevoerde redeneringen te wederleggen, bepaalden zij zich bij de uiting van het gevoelen dat de Grondwet geen stellig beginsel bevatte omtrent de vraag, of de koloniale begrooting al dan niet door de wet behoorde te worden vastgesteld, of de verantwoording al dan niet bij de wetgeving te huis behoorde. Zij behelsde geen gebod noch verbod. Uit het verband van art. 60, laatste alinea, met andere bepalingen der Grondwet konden zij niet bepaalds afleiden. En wat de geschiedenis der grondwetsherziening betreft, deze toonde, naar hunne meening duidelijk aan dat men in 1848 geene beslissing in eenen of anderen zin had willen nemen, maar het beginsel geheel en al aan de latere beslissing van den gewonen wetgever had willen overlaten.

Maar eenparig kwam men tot het besluit, dat het gevoelen van de Regering, als of het stelsel dat door haar is voorgedragen het eenige is wat met de Grondwet strookt, geenszins aannemelijk is.

B. Ook uit een meer algemeen oogpunt werd, algemeen, bezwaar gemaakt tegen het beginsel van uitsluiting der wetgevende magt, waarop de voordragt der Regering rust.

De grondslagen van het ontwerp zijn:

dat de begrooting voor de kolonien, zoowel wat de uitgaven betreft, die in de kolonien als die welke hier te lande worden gedaan, door den Koning alleen, den Raad van State gehoord, wordt vastgesteld; en dat dus de Koning ook alleen bepaald wat onder de koloniale uitgaven begrepen moet worden;

dat het beheer wordt gevoerd naar regelen later vast te stellen, en waarvoor slechts eenige weinige beginselen in dit ontwerp worden bepaald;

dat de verantwoording wegens het gevoerd beheer, onder controle van de Algemeene Rekenkamer hier te lande, van de Rekenkamer in Indie, en van speciale ambtenaren in de overige kolonien, door den Minister van Kolonien wordt gedaan aan den Koning, die ook de regelen voor die controle vaststelt, en

dat derhalve het geheele beheer en de geheele verantwoording van de koloniale geldmiddelen plaats vindt met volstrekte uitsluiting van de Volksvertegenwoordiging, aan welke blootelijk ter kennisneming worden toegezonden de rekeningen nadat zij door den Koning zijn goedgekeurd.

(*Vervolg hierna.*)

's Gravenhage, 14 Julij.

Z. M. heeft benoemd tot kantonregter te Schagen mr. W. E. K. A. Gey van Pittius, thans griffier bij het kantongeregt te IJsselstein; aan mr. A. van Bommel, op verzoek, met ingang van den 15den Julij aanstaande, verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van officier bij de arrondissements-regtbank te Haarlem; is benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Heerenveen mr. H. R. Warmolts, thans griffier bij het kantongeregt te Bolsward, en tot bewaarder van de hypotheken en der kadasters te Middelburg, de heer J. M. Benteijn, thans ontvanger der registratie voor de geregtelijke en administrative acten te Leeuwarden.

* Z. K. H. prins Hendrik is heden morgen uit deze residentie naar Rotterdam vertrokken, om bij het feest der Yacht-club tegenwoordig te zijn.

* H. K. H. prinses Hendrik benevens H. D. H. de hertogin Anna van Saxen-Weimar maken van de baden op het groot stedelijk Badhuis te Scheveningen steeds gebruik. De jeugdige prins, zoon van HH. MM. den Koning en de Koningin heeft heden voor de eerste maal ook aldaar het bad gebruikt.

* De Directeur van het Koninklijk kabinet van schilderijen heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat de herstellingen aan en in het Prins Mauritshuis zoo verre gevorderd zijn, dat de toegang tot gezegd Kabinet van af den 13 dezer gedeeltelijk weder zal kunnen worden verleend.

* Op Zaturdag, den 21 Julij, des middags ten 12 ure, zal door gecommitteerden uit de gecombineerde collegien, zoo boven als beneden den Slaperdijk, geinteresseerd bij den Grebbedijk, op het Dijkstoels-locaal te Wageningen, worden aanbesteed, het verhoogen en verzwaren van een gedeelte van den Grebbedijk, begrepen tusschen den afweg naar den steenoven van den heer Bowles en de bovenaansluiting van den in aanleg zijnde Inlaagdijk om de doorbraak, uitgemaakt hebbende het 3e perceel van het bestek der op 20 Junij jl. plaats gehad hebbende, doch niet goedgekeurde aanbesteding.

* Programma der uit te voeren muzijkstukken door het muzijkcorps van het 4de regement dragonders, onder directie van den heer J. G. Muller, voor het Groot Paviljoen in het Bosch, op morgen, Zondag, des namiddags ten twee ure: 1o. Amalien Marsch door Lubert; 2o. Ouverture, Missolonghi, door Herold; 3o. Air de l'opéra la Juive door Halevy; 4o. Dublin Valse, door Labitzky, 5o. Helene Polka door Müller; 6o. Potpourri de l'opéra le Planteur, door Monpou; 7o. Aria aus der Oper der Czaar als Zimmermann, door Lortzing; 8o. Cavatine de l'opéra le Barbier de Seville, door Rossini; 9o. la Baguette d'or, Valse, door [illegible]hou; en 10o La chasse des Mouches, galop caracteristique door Mordach.

* De gewone audientie van den Minister van Oorlog zal Dingsdag den 17 dezer en tot nadere aankondiging geen plaats hebben.

De heeren Thorbecke en Strens, leden der Tweede Kamer van de Staten-generaal voor Maastricht en Roermond, bevinden zich thans te Maastricht.

Men verneemt, dat het Zweedsche gouvernement het uniform-port voor binnenlandsche brieven aangenomen en postzegels ingevoerd heeft.

Gisteren is te Amsterdam door den heer J. P. van Rossum de eerste steen gelegd van het fabriek-gebouw der Nederlandsche pletterij.

Na eene langdurige ongesteldheid is te Amsterdam overleden Mr. Jan Willem van der Meer de Wijs, advocaat aldaar.

Aan de *Middelburgsche Ct.* wordt uit 's Hage geschreven: «Het gerucht nopens de aftreding van den heer van Reenen, als minister van Binnenlandsche zaken, blijft voortduren. Men wil zelfs nu, dat hij daarna zal benoemd worden tot Commissaris des Konings in de prov. Noord-Holland, ter vervanging van den heer van Ewijck, die zijn ontslag heeft gevraagd.»

Den 12 dezer beviel te Genderen de huisvrouw van Antonie Vos, daglooner aldaar, van drie welgeschapene levende kinderen, twee van het vrouwelijk en een van het mannelijk geslacht.

Van den 3 tot den 31 Mei ll. zijn langs den Antwerpen-Rotterdamschen spoorweg vervoerd 22782 reizigers, waarvan de opbrengst beliep met goederen enz. 68,267 francs 20 centimes. En van den 1 tot den 30 Junij bedroeg het getal reizigers 24,920 en de opbrengst 84,179 fr. 5 centimes.

In den avond van den 11. Julij, des avonds omstreeks 8 ure, geraakte te Meppel oud en jong op de been en begaf zich buiten de stad naar een daar gelegen schip met kolonisten, van de Ommerschans bestemd naar Veenhuizen, dewijl er onder het groot transport kolonisten een geweldige twist was ontstaan. De 6 policie-dienaren snelden op het vernemen daarvan spoedig te hulp, doch een der kolonie-veldwachters was toen reeds geweldig mishandeld, en zoo in het aangezigt gesneden dat alles bloed was wat men zag, terwijl men zijn sabel in de vaart had geworpen. Eenige belhamels zijn in arrest genomen; enkele echter zijn ontvlugt door in het water te springen.

Men schrijft uit Uskwert, dat de aardappelen reeds bij aanzienlijke quantiteiten naar Groningen worden verzonden; het gewas staat zoo heerlijk, als zulks in jaren het geval niet was. Van ziekte verneemt men daar nog geen spoor. In het naburige Uithuizen vermeent men echter des aangaande wederom iets te bespeuren, althans zooals het gerucht wil. Over 't geheel wordt de gegronde hoop gekoesterd, dat de zoo hoogst belangrijke aardappeloogst veel gunstiger zal afloopen, dan dit in de vorige jaren het geval was.

Uit 's Bosch meldt men aan de *Utrechtsche Courant*, dat de eereboog, welke gebruikt is voor den intogt van den Koning aldaar, dezelfde was, welke tijdens den intogt van Koning Lodewijk en van Napoleon is gebezigd.

De bloedzuigers, zoo onmisbaar in de genees- en heelkunde, worden meest uit Hongarije, Polen en Rusland overgebragt. In Frankrijk worden er jaarlijks honderd millioen verbruikt, welke in Parijs door elkander met 200 franken de 1000 stuks worden betaalt.

Om deze dieren uit de vijvers of kweekerijen te halen, bedient men zich van fijne garen netten, waarmede men hen opvischt, nadat men eerst met de hand in het water geplonst heeft, wanneer de bloedzuigers zich steeds in menigte naar de bewogen plaats begeven. Heeft men een groot aantal noodig, zoo neemt men met houten schoppen voorzigtig het slijk van den bodem des waters op, en zoekt er er de bloedzuigers uit, waarna men het slijk weder in het water doet, wijl hierin dikwijls nog jonge diertjes zijn.

Uit Hongarije en Polen, ja zelfs van de Russische en Turksche grenzen, worden zij gewoonlijk op ligte wagens in linnen zakken, van welke elke 90 of 70 Ned. ponden bevat, opgeladen. De zakken worden in eene soort van hangmatten gelegd. Bij warm weder, moeten de zakken van tijd tot tijd in water bekoeld worden, waarom men de verzendingen liefst in het voorjaar en den herfst doet plaats hebben. Kleine hoeveelheden kunnen in linnen zakjes, in vochtig mos, in doozen of vaatjes ingepakt, gemakkelijk verzonden worden. Naar Engeland en Amerika worden zij gewoonlijk in vaten verzonden, die voor een derde met water gevuld zijn, en tien tot twintig duizend stuks kunnen bevatten.

Polen levert steeds eene groote hoeveelheid bloedzuigers, en heeft in het stadje Rachwitz eene volledige bloedzuigersmarkt, die geregeld door kooplieden uit Frankrijk, Engeland, enz. bezocht wordt.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Maandag 16 Julij, 7 ure: LA GRACE DE DIEU, Drame en cinq acte; MOIROUD ET COMPAGNIE, vaudeville en un acte.

Ingezonden Stukken.

Een woord aan de kiezers voor den Gemeenteraad van Delft.

Zes raadsleden treden bij ons af en Dingsdag hebben de burgers te beslissen wie van de aftredenden herkozen of door anderen behooren vervangen te worden. Wij wenschen over geen der aftredenden hier een oordeel uit te spreken; het doel van dit ons openbaar schrijven is eenvoudig, om onze meening te zeggen over de beste wijze, waarop, in het belang der stad Delft, zou kunnen voorzien worden in ééne der zes raadsheerplaatsen, die bepaald vacant is geworden.

De heer HEUKENSFELD, namelijk, heeft verzocht bij de verkiezing niet weder in aanmerking te komen; in diens plaats zal dus wel in ieder geval een nieuw persoon moeten gekozen worden. Uit dien hoofde vestigen wij de aandacht onzer medekiezers op een man van verstand, wiens min[illegible]zaamheid algemeen wordt geroemd, die gedurende eenige jaren met alle mogelijke belangen en relatiën onzer stad bekend en vertrouwd, de burgerij met waardigheid, met kracht en klem, en tevens met groote onpartijdigheid zal weten te vertegenwoordigen. Wij bedoelen den heer:

Dr. S. Bleekrode,

Hoogleeraar aan de Academie.

Het is met vertrouwen, dat wij dezen alom geachten man aanbevelen; want niet alleen zijne erkende burgerdeugden maken hem waardig om ons te vertegenwoordigen, maar ook zijne uitgebreide kennis van nijverheid en handel, zijne zucht om te verbeteren en te hervormen naar de ont[illegible] driegelijke lessen der wetenschap, geven ons den waarborg dat de Gemeenteraad van Delft in Professor BLEEKRODE een aanwinst zal doen, die evenzeer op prijs mag gesteld worden als men zeker kan wezen, dat zijn lidmaatschap voor de gemeente rijk aan vruchten worden zal.

Wij hopen, derhalve, dat zeer vele kiezers met ons, in plaats van den heer HEUKENSFELD, die niet meer gekozen *wil* worden, stemmen zullen voor **Dr. S. Bleekrode.**

Een aantal kiezers voor den Gemeenteraad te Delft.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 14 Julij 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63 1/16	*Hope* 1798/1816	5	103[illegible]
Dito Certificat.	3		Dito 1828/1829	5	
Dito Dito.	4	93¼	Cert. 1831/1833	5	
O. I. Leening	4		Dito Dito	4½	89[illegible]
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope*	4	78[illegible]
Hand.-Maats.	4½	123½	Dito *Stieglitz*	4	77[illegible]
België.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2½		Dito 1854	5	82
D° *Rotschild*	2½		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	70[illegible]
Nieuwe	1	18⅜			
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. °/m.	3	80⅜ 7/16			
Bew. Sp. Com.			Metaliek	5	61[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	72[illegible]
Portugal.			Dito Nation.	5	66[illegible]
Londen nieuwe.	3	40⅞	Dito 1847	2½	81[illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	81[illegible]

Aand. Holl. Spoorw. 92; Gren., te Lond. Uitg. [illegible]

Handel noch variatie waren heden, van meldensw[illegible] aard.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grave[illegible]